

OBIEKTY NA SZLAKU PRACY ORGANICZNEJ

- 1 POZNAŃ – Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 (Wielkopolskie Muzeum Niepodległości), Bazar Poznański, Biblioteka Raczyńskich, Teatr Polski, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk (szczegółowe lokalizacje obiektów na drugiej stronie)
- 2 KÓRNIK – Zamek w Kórniku, Muzeum w Zamku, Biblioteka Kórnicka PAN, Arboretum Kórnickie, Ratusz w Kórniku, Kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych z płytami nagrobnymi Górków i kryptami T. i J. Działyńskich oraz J. i W. Zamoyskich
- 3 WINNA GÓRA – Pałac Generała Dąbrowskiego w Winnej Górze, kościół św. Michała Archanioła z 1766 r. z kaplicą i sarkofagiem J. H. Dąbrowskiego
- 4 MIŁOSŁAW – Pałac Mielżyńskich i Kościelskich, dawny kościół ewangelicki – Powiatowa Scena Kultury ZAMKOWA, kościół pw. św. Jakuba Apostoła, krypta Mielżyńskich w podziemiach kaplicy, pomnik Dzieci Miłosławskich, Pomnik Juliusza Słowackiego, Pomnik Wiosny Ludów, Pomnik Kasymierów Miłosławskich, Ławeczka Henryka Sienkiewicza, dom „Bazar”, Browar Fortuna, Park w Miłosławiu, Miłosławskie Centrum Kultury, Biblioteka Publiczna
- 5 ŚMIEŁÓW – Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie, pałac Gorzeńskich i Chełkowskich, romantyczny park angielski, panorama Śmiełowa widziana z kościoła św. Jana Chrzcziciela w Brzostkowie, Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy, pałac w Brzostkowie, nekropolia Gorzeńskich w Lgowie, tyśa Góra – punkt widokowy
- 6 LEWKÓW – Muzeum w Lewkowie – Zespół Pałacowo-Parkowy, Kościół pw. św. Wojciecha
- 7 DOBRZYCA – Pałac Gorzeńskich – Muzeum Ziemiaństwa, kościół św. Tekli z 1778 r.
- 8 GOSTYŃ – Muzeum w Gostyniu, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy, Liceum w Gostyniu, Cukrownia w Gostyniu, dawna oberża Kuleszy, pomnik K. Marcinkowskiego (głaz), Szpital w Gostyniu (dawny budynek Kasyna Gostyńskiego) z tablicą pamiątkową K. Marcinkowskiego
- 9 TUREW – dawny pałac Chłapowskich i założenie parkowe z neogotycką kaplicą
- 10 TUREW – Muzeum Gorzelnictwa, zadrzewienia śródpolne położone w Parku Krajobrazowym im. gen. Dyzderygo Chłapowskiego
- 11 ŚREM – Muzeum Śremskie, Kościół NMP Wniebowziętej w Śremie (tablica pamiątkowa ks. P. Wawrzyniaka), dom mieszkalny S. Matuszewskiego i tablica pamiątkowa, Liceum Ogólnokształcące im. gen. J. Wybickiego, pomnik H. Święcickiego (ławka), miejsce urodzenia H. Święcickiego, pomnik ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie (ławka), Spółdzielczy Bank Ludowy im. ks. P. Wawrzyniaka i tablica pamiątkowa, tablica pamiątkowa H. Święcickiego w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy, Park im. Powstańców Wielkopolskich
- 12 ROGALIN – Muzeum Pałac w Rogalinie – Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu (zespół pałacowy Raczyńskich z ogrodem rokokowym i parkiem krajobrazowym ze słynnymi dębami oraz galerią malarstwa), kościół-mauzoleum, dawny majątek z folwarkiem (całość stanowi największy obszarowo pomnik historii w Polsce), w parku głaz z tablicą poświęconą H. Sienkiewiczowi, Rogaliński Park Krajobrazowy
- 13 SZRENIAWA – Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie (W muzeum w Szreniawie można się zapoznać przede wszystkim z materialnym dziedzictwem w postaci techniki rolniczej, znaczna część obiektów powstała w fabryce Hipolita Cegielskiego. Najwspanialszym pośród wielu pozostałości Hipolita – parowa lokomobila wyprodukowana w 1919 roku, będąca świadkiem mechanizacji i innowacji w rolnictwie.)
- 14 PAKOŚLAW – dawny pałac E. Sczanieckiej (nieodstępny dla odwiedzających)

Szlak Pracy Organicznej to inicjatywa kulturalno-turystyczna Samorządu Województwa Wielkopolskiego, upamiętniająca dziedzictwo pracy organicznej, istotne dla tożsamości regionu. Miejsca na Szlaku to obiekty związane z historią pracy organicznej, przywołujące wybitne dokonania organiczniczek i organiczników, a także pokazujące reprezentowane przez nie idee i wartości we współczesnych kontekstach.

Więcej informacji: www.pracaorganiczna.pl

Śrem 10 lokalizacja miejsc na Szlaku Pracy Organicznej

RODZAJE OBIEKTÓW

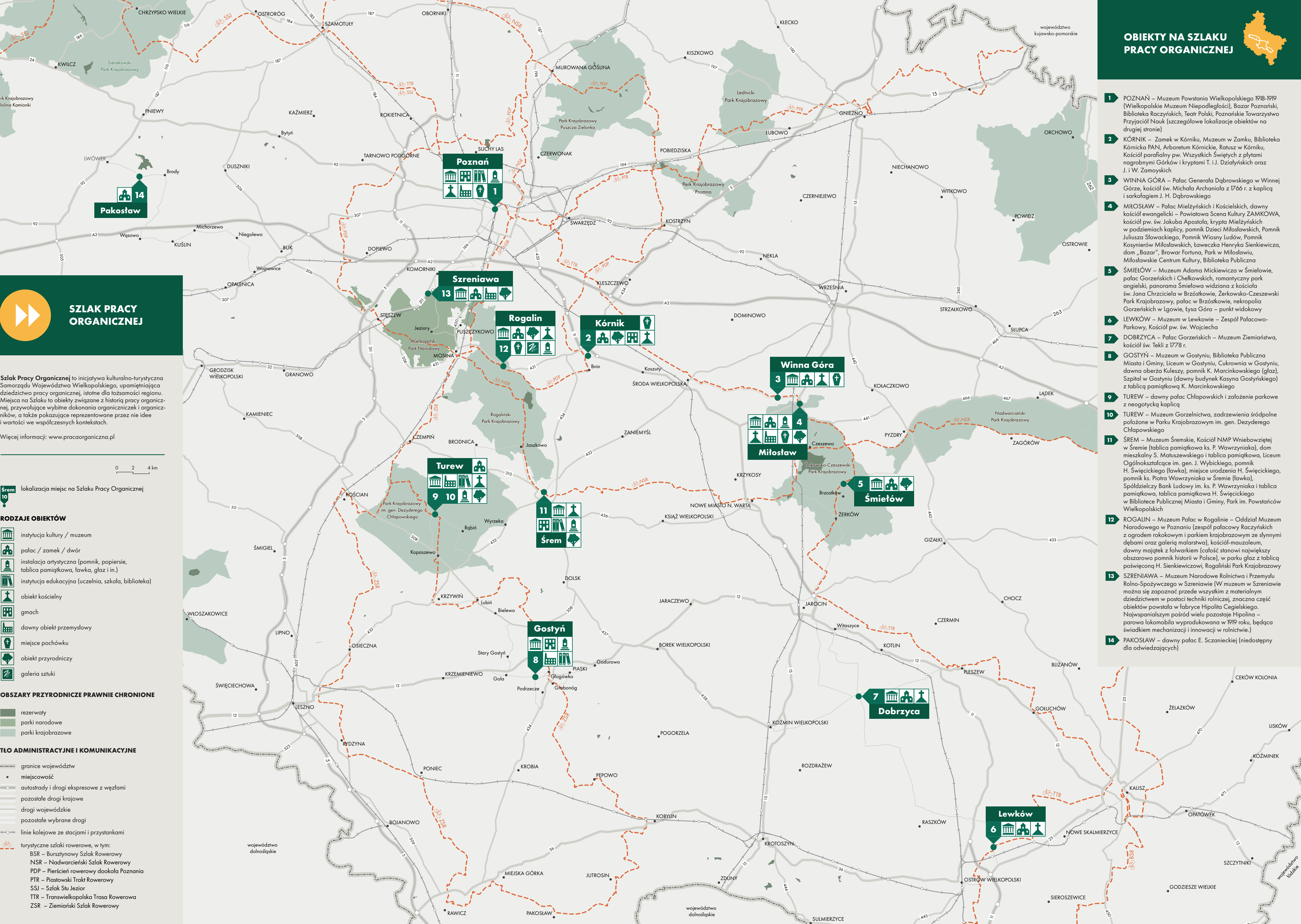
- instytucja kultury / muzeum
- pałac / zamek / dwór
- instalacja artystyczna (pomnik, popiersie, tablica pamiątkowa, ławka, głaz i in.)
- instytucja edukacyjna (uczelnia, szkoła, biblioteka)
- obiekt kościelny
- gmach
- dawny obiekt przemysłowy
- miejsce pochówku
- obiekt przyrodniczy
- galeria sztuki

OBSZARY PRZYRODNICZE PRAWNIE CHRONIONE

- rezerваты
- parki narodowe
- parki krajobrazowe

TŁO ADMINISTRACYJNE I KOMUNIKACYJNE

- granice województw
- mięscowość
- autostrady i drogi ekspresowe z węzłami
- pozostałe drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- pozostałe wybrane drogi
- linie kolejowe ze stacjami i przystankami
- turystyczne szlaki rowerowe, w tym:
 - BSR – Bursztynowy Szlak Rowerowy
 - NSR – Nadwarcieński Szlak Rowerowy
 - PDP – Piersień rowerowy dookoła Poznania
 - PTR – Piastowski Trakt Rowerowy
 - SSJ – Szlak Stu Jezior
 - TTR – Transwielkopolska Trasa Rowerowa
 - ZSR – Ziemiański Szlak Rowerowy

1A Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919

Muzeum znajduje się w Odwachu na Starym Rynku w Poznaniu, wybudowanym z inicjatywy Kazimierza Raczyńskiego. Muzeum dokumentuje wybuch i przebieg Powstania Wielkopolskiego w latach 1918-1919 oraz wydarzenia, które do niego doprowadziły – prowadząc zwiedzającego przez pokolenia organiczników i organiczniczek, które kładły podwaliny pod zwycięski zryw.

Stary Rynek 3, 61-772 Poznań
www.wmn.poznan.pl

1B Bazar Poznański

Obiekt powstał w 1838 roku dzięki inicjatywie Karola Marcinkowskiego, którego celem była budowa hotelu i sklepów dla polskiej klienteli i kupców. Szybko stał się centrum polskiego życia gospodarczego, politycznego i kulturalnego oraz ością polskiego patriotyzmu w czasach zaborów. Obecnie Bazar łączy działalność handlową, restauracyjną, zapewnia powierzchnie biurowe i sale konferencyjne.

ul. I. J. Paderewskiego 7, 61-770 Poznań
www.bazarpoznanski.pl

1C Biblioteka Raczyńskich

Ufundowana w 1829 roku przez Edwarda Raczyńskiego Biblioteka Raczyńskich jest najstarszą z istniejących bibliotek publicznych w Polsce. Zaborcy pruscy dążyli do germanizacji instytucji, ale dzięki polskim zbiorom i polskiemu personelowi, biblioteka przez cały XIX wiek pozostała ością polskiej kultury.

Plac Wolności 19, 61-745 Poznań
www.bracz.edu.pl

1D Teatr Polski

Teatr otwarto w 1845 roku i od początku stanowił swoistą redutę polskości. Budowano go w czasie ostrej walki z pruskimi władzami, gdy wycofywano ze szkół język polski, a wiele osób zaangażowanych społecznie i oświatowo doświadczało prześladowań.

ul. 27 Grudnia 8/10, 61-737 Poznań
www.teatr-polski.pl

1E Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk (PTPN)

Pierwsze zebranie Towarzystwa odbyło się w 1857 roku. Prezesami organizacji byli organiczni: August Cieszkowski, Tytus Działyński, Karol Libelt, Stanisław Koźmian oraz abp Edward Likowski. Celem PTPN była ochrona i rozwój zagrożonej kultury narodowej i nauki w czasach zaborów. Jego działalność doprowadziła do utworzenia uniwersytetu w Poznaniu.

ul. Mielżyńskiego 27/29, 61-725 Poznań
www.ptpn.poznan.pl

1F GASPAR – Muzeum Starych Narzędzi i Maszyn im. Hipolita Gaspara Cegielskiego

Prywatne muzeum techniki gromadzące kolekcję starych narzędzi, maszyn i pamiątek związanych z postacią Hipolita Cegielskiego, zasłużonego organicznika, filologa, publicysty i przemysłowca oraz z zakładami HCP (Hipolit Cegielski Poznań). Kolekcja obejmuje głównie pamiątki i produkty zakładów HCP, w tym maszyny rolnicze, produkty rynkowe (np. gramofony, brzołwy, narzędzia, pompy), medale, dokumenty i wydawnictwa.

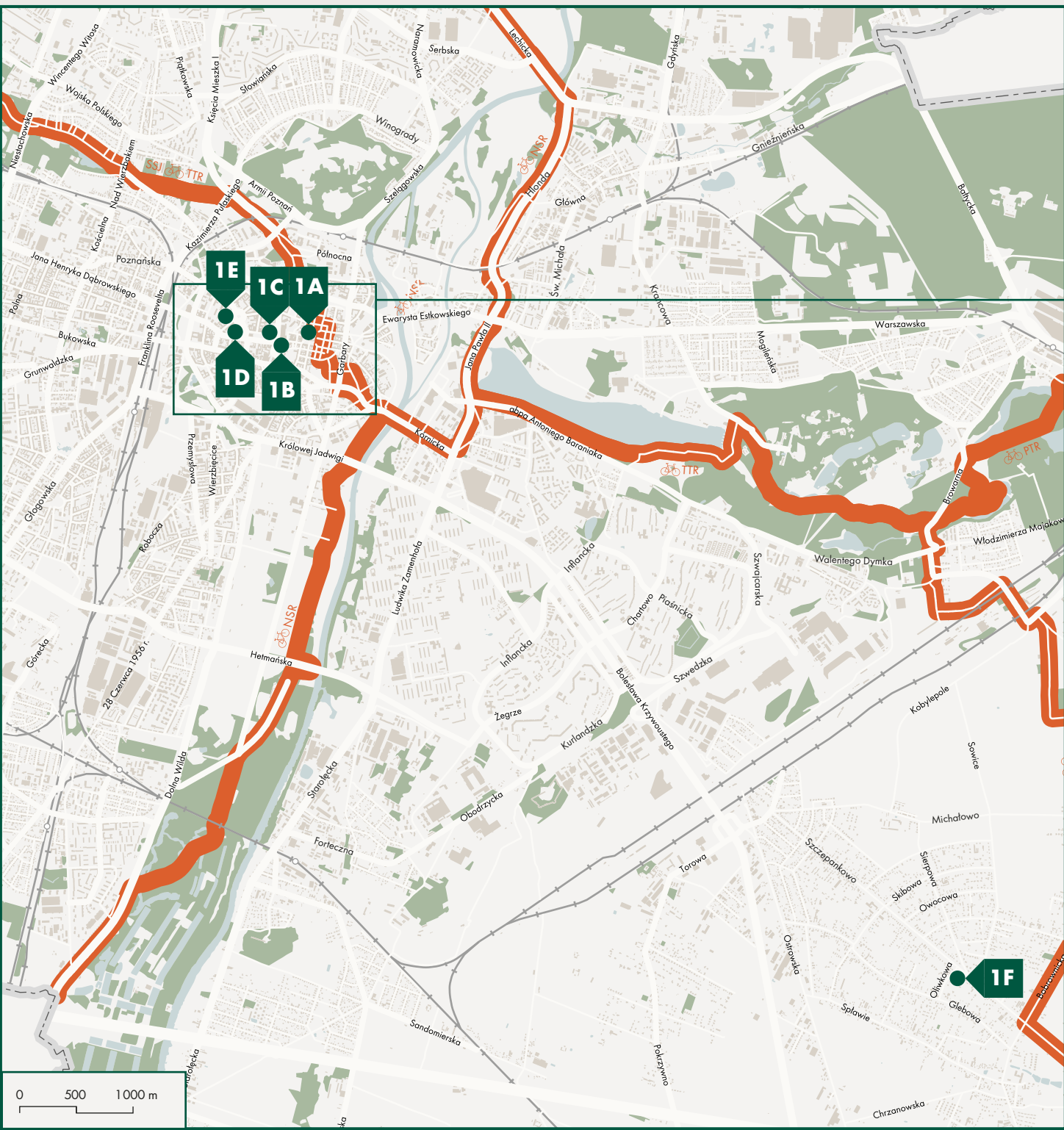
ul. Oliwkowa 12, 61-306 Poznań
www.gaspar.org.pl

2 Zamek w Kórniku (PAN Biblioteka Kórnicka)

Zamek wybudowany w XV wieku pełnił pierwotnie funkcję rezydencji wielkopolskiego rodu Górków. Obecny kształt zamek zawdzięcza głównie Tytusowi Działyńskiemu. Obiekt mieści aktualnie dwie ważne placówki naukowo-kulturalne: muzeum oraz Bibliotekę Kórnicką Polskiej Akademii Nauk. Okoliczne arboterum jest jednym z największych w Europie Środkowej parków dendrologicznych.

ul. Zamkowa 5, 62-035 Kórnik
www.bkpan.poznan.pl

3 Pałac Generała Dąbrowskiego w Winnej Górze

Instytucja kultury Samorządu Województwa Wielkopolskiego odpowiedzialna za koordynację Szlaku Pracy Organicznej. Jej siedziba mieści się w neoklasycystycznym Pałacu stojącym w miejscu dworu, który generał Jan Henryk Dąbrowski otrzymał z rąk Napoleona Bonaparte. Pałac Dąbrowskiego organizuje inicjatywy kulturalne i obywatelskie, skupiające się na dwóch obszarach historii: związanej z postacią Dąbrowskiego i wielkopolskiego ruchu pracy organicznej.

Winna Góra 11, 63-000 Środa Wielkopolska
www.palacdadabrowski.pl
www.pracaorganiczna.pl

4 Pałac w Miłosławiu

Pałac im. Kościelskich w Miłosławiu, związany z rodami Mielżyńskich i Kościelskich, od XIX wieku pełnił ważną funkcję ośrodka życia społecznego, kulturalnego i patriotycznego. Właściciele wspierali idee pracy organicznej, rozwój edukacji i kultury. Po II wojnie światowej majątek zmienił funkcję, a po odbudowie został udostępniony społeczności. Obiekt otacza zabytkowy park, który przypomina o historii Miłosławia.

ul. Poznańska 1a, 62-320 Miłosław
www.palacwmiolaslawiu.pl

5 Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie (Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu)

Muzeum mieści się w klasycystycznym pałacu z końca XVIII wieku. łączy problematykę mickiewiczowską z rezydencjonalną, nawiązując do pracy organicznej, historii rodów Chełkowskich i Gorzyńskich oraz wybitnych postaci świata kultury, polityki i duchowieństwa.

Śmiełów 1, 63-210 Żerków
<https://mnp.art.pl/muzeum-a-mickiewicza-w-smielowie>

6 Muzeum w Lewkowie – Zespół Pałacowo-Parkowy

Pałac w Lewkowie został zbudowany w II poł. XVIII wieku, w okresie obrad Sejmu Czteroletniego. Fundatorem pałacu był Wojciech Lipski, adiutant generała króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, pierwszy polski starosta ostrowski po odzyskaniu niepodległości. Lipsy zaangażowali się w działalność niepodległościową. W Pałacu krzewiono również oświatę agrarną. Aktualnie ekspozycja obejmuje m.in.: meble z epoki oraz pamiątki po dawnych właścicielach ziemskich.

ul. Kwiatkowska 6c, Lewków, 63-410 Ostrow Wielkopolski
www.muzeumwlewkowie.pl

7 Muzeum Ziemianstwa w Dobrzycy

Instytucja powstała na bazie dawnego zespołu pałacowo-parkowego należącego do rodzin szlacheckich. Historia pałacu sięga początków XIV wieku. Fundatorem jego ostatniej wielkiej przebudowy był generał Augustyn Gorzeński, który nadał mu formę określając jako "Wielkopolskie tazierniki". Od 2009 roku muzeum zajmuje się historią polskiego ziemianstwa, jego losów i spuścizny.

ul. Pleszeńska 5a, 63-330 Dobrzyca
www.dobrzyca-muzeum.pl

8 Muzeum w Gostyniu

Muzeum prezentuje głównie materiały archiwalne dotyczące dziejów Gostynia i okolic. Geneza Muzeum jest powiązana z dziejami i zbiorami Kasyna Gostyńskiego, historycznie instytucji polskiego życia kulturalnego i społecznego, które wywarło wpływ na kształtowanie się postaw narodowych w okresie germanizacji. W dawnym budynku Kasyna znajduje się obecnie Szpital w Gostyniu oraz tablica pamiątkowa Karola Marcinkowskiego.

ul. Kościelna 5, 63-800 Gostyń
www.muzeum.gostyn.pl

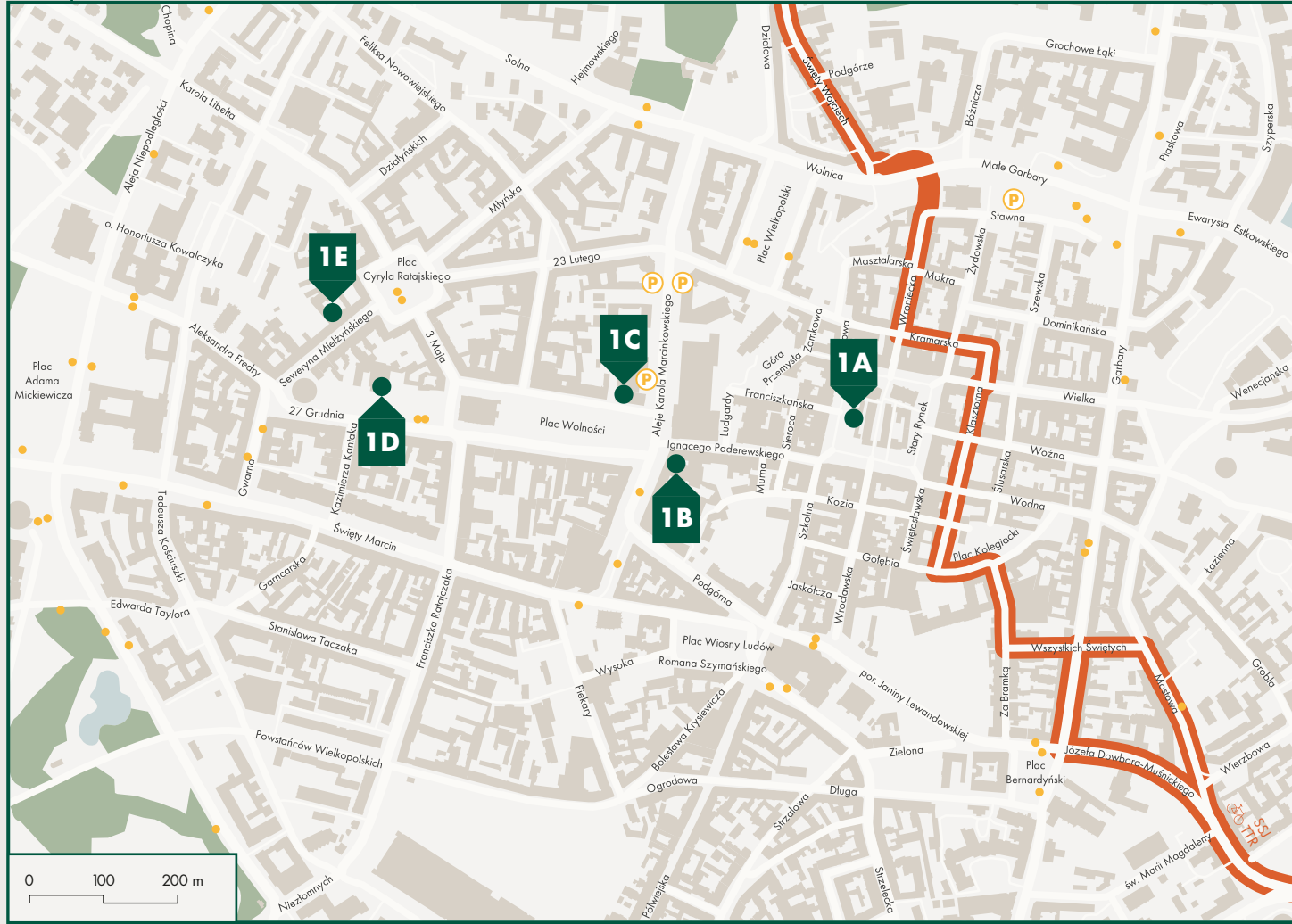
POZNAŃ

OBIEKTY NA SZLAKU PRACY ORGANICZNEJ

- 1A Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 (Odwach)
- 1B Bazar Poznański
- 1C Biblioteka Raczyńskich
- 1D Teatr Polski
- 1E Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk (PTPN)
- 1F GASPAR – Muzeum Starych Narzędzi i Maszyn im. Hipolita Gaspara Cegielskiego
- lokalizacja obiektu

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- przystanki komunikacji miejskiej
- P parking dla autokarów
- drogi
- linie kolejowe ze stacjami i przystankami
- turystyczne szlaki rowerowe
- budynki
- tereny leśne i zadrzewione
- tereny wód
- granica Poznania

9 Zespół pałacowo-parkowy w Turwi (Instytut Chemii Bioorganicznej PAN)

Pałac w Turwi, wybudowany w latach 1760-1770, był miejscem narodzin generała Dezyderego Chłapowskiego – pioniera wielkopolskiej pracy organicznej, prekursora nowoczesnego rolnictwa w regionie, członka Kasyna Gostyńskiego oraz współtwórca Bazaru Poznańskiego. W Turwi po raz pierwszy w Polsce wcielono przełomową ideę pracy organicznej, opartą na wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi, technologii i modeli gospodarczych w procesie produkcji.

ul. Szkolna 4, 64-000 Turew
www.portal.ichb.p.l/zespold-palacowo-parkowy-w-turwi/

10 Muzeum Gorzelnictwa w Turwi

Muzeum Gorzelnictwa mieści się w miejscu gorzelni w Turwi działającej nieprzerwanie od ponad 100 lat. Istnienie gorzelni związane jest z rodem Chłapowskich, co czyni z Turwi ośrodek o jednym z dłuższych rodowodów tradycji gorzelnictwa. Muzeum gromadzi obiekty stanowiące elementy wyposażenia turewskiej i innych zamkniętych gorzelni.

Szkolna 1, 64-000 Turew
www.gorzelnia-turew.pl

11 Muzeum Śremskie

Muzeum Śremskie to wielozadaniowa instytucja działająca w celu rozwoju, upowszechniania i ochrony regionalnej, narodowej i światowej kultury. Zespół budynków Muzeum składa się z trzech obiektów: starej willi z około 1910 roku, galerii i połączonego użytkowo z historycznym budynkiem nowoczesnego kompleksu sal.

W muzeum prezentowane są wystawy, w tym „Na szlaku pracy organicznej”, przedstawiająca działalność wybranych organiczników w regionie śremskim.

ul. Adama Mickiewicza 89, 63-100 Śrem
www.muzeum.srem.pl

12 Muzeum Pałac w Rogalinie (Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu)

Zespół pałacowo-parkowy z XVIII wieku to rodzina siedziba Kazimierza Raczyńskiego. Jego wnuk Edward, uważany za jednego z prekursorów pracy organicznej, poszerzył ją o naturalistyczny park ze słynnymi, pomnikowymi dębami i kościołem-mauzoleum, a w pałacu urządził zbrojownię – pierwszą w Wielkopolsce Izbę Muzealną. Tradycje mecenatu kulturalnego i artystycznego kontynuowali jego potomkowie: Roger oraz Edward Aleksander, twórca przeznaczanej dla publiczności galerii malarstwa w Rogalinie.

ul. Arciszewskiego 2, 62-022 Rogalin
www.rogalin.mnp.art.pl

13 Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie

W Muzeum przedstawiona jest historia rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego z terenów historycznych i współczesnych ziem polskich. Do najważniejszych kolekcji należą maszyny, narzędzia i inne artefakty związane z działalnością Hipolita Cegielskiego. Są to: unikalne lokomobile – m.in. słynna Hipolina, maszynny parowiez, młockarnie, siewniki, kieraty itp. Na terenie Muzeum znajdują się m.in.: pałac ziemiański, park, gorzelnia i folwark, w tym obora ze zwierzętami, pawilony ekspozycyjne oraz wystawy na otwartym powietrzu.

ul. Dworcowa 5, 62-052 Komorniki
www.muzeum-szreniawa.pl

14 Zespół pałacowo-parkowy w Pakosławiu

Dobra w Pakosławiu od XVIII wieku należała do Szczanieckich. Emilia Szczaniecka założyła i prowadziła tu przytułek dla weteranów, ochronę i szkołę. W odpowiedzialny i mądry sposób pomagała potrzebującym, brała także udział w kolejnych polskich zrywach narodowych. Klasycystyczny pałac zaprojektowany przez Antoniego Krzyżanowskiego z Poznania został wzniesiony w latach 1840-1842 w miejscu drewnianego dworu. Obecnie pałac znajduje się w rękach prywatnych i jest niedostępny dla zwiedzających.

Pakosław 3, 64-310 Pakosław

MAPA

Szlaku Pracy Organicznej

www.pracaorganiczna.pl

Za koordynację Szlaku Pracy Organicznej odpowiada Pałac Generała Dąbrowskiego w Winnej Górze

www.palacdadabrowski.pl

Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego